

Týždeň od 30. novembra do 6. decembra 2008

ZMIERENIE NA KRÍŽI

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Mat 26,37.38; 27,46; Mar 14,33.34; Luk 22,40-44; Ján 19,28-30

ZÁKLADNÝ VERŠ

On nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna, v ktorom máme vykúpenie a odpustenie hriechov. (Kol 1,13.14)

HLAVNÁ MYŠLIENKA

Aby sme lepšie pochopili význam jeho zmierujúcej smrti, budeme hovoriť o Ježišovej skúsenosti v Getsemane.

Istý človek podal žalobu na reštauráciu rýchleho občerstvenia. Tvrdil, že jeho obezita a z nej vyplývajúce zdravotné problémy sú dôsledkom toho, že sa štyri až päťkrát týždenne stravoval v tejto reštaurácii. Za svoje problémy obvinil reštauráciu, nie seba! Všetci máme tendenciu robiť podobne – za svoje zlé skutky obviňovať iných. Boh však výhovorky neprijíma. Každý z nás je pred Bohom zodpovedný za svoje hriechy. No práve tu sa začína tajomstvo zmierenia zjavovať vo svojej kráse. Ak prevezmeme zodpovednosť za svoje hriechy a vierou prijmemo Ježišovu obeť za nás, Boh je ochotný odpustiť nám. Keď uznáme svoju zodpovednosť, sme oslobodení od trestu za našu vzburu. Čo sa stalo s trestom? Boh ho neprehliadol, ale dovolil, aby padol na Ježiša. To, ako ho niesol, bude témou tejto úlohy.

LEKCIA V KOCKE

Téma: Ježišova obeť – cesta k záchrane ľudstva a k zmiereniu

- Ježišova úzkosť a strach zo smrti (Mat 26,37.38; Mar 14,33.34)
- Ježišovo podriadenie sa Božej vôli (Luk 22,40-44)
- Ježišovo prijatie nášho trestu (Mat 26,45.46)
- Ježišovo odlúčenie od Otca (Mat 27,46)
- Ježišovo víťazstvo (Ján 19,28-30)

ÚZKOSŤ V GETSEMANE

? Čo prežíval Ježiš v Getsemane? Mat 26,37.38; Mar 14,33.34

Ježiš presne vedel, čo ho čaká v nasledujúcich hodinách. Táto skúsenosť bola nadmieru bolestivá a znepokojujúca. Vo chvíli, keď vstúpil do Getsemane, nedokázal viac zadržiavať svoje emócie, preto sa o ne začal deliť s Petrom, Jakubom a Jánom. (Mat 26,37.38; Mar 14,33.34) Je veľmi dôležité, akým spôsobom ich vtedy vyjadril.

„Doľahla naňho hrôza a úzkosť.“ (Mar 14,33) Grécke slovo (ekthambeo) preložené ako hrôza, označuje citový stav hlbokého rozrušenia vyvolaného niečím, čo človeka veľmi mátie a privádza do pomykova. Tento stav je často sprevádzaný strachom, ba až hrôzou a chvením. Matúš používa sloveso „lupeo“, preložené ako „smutný až na smrť“, čo označuje silný pocit smútku, úzkosti a rozrušenia. (Mat 26,38) Druhé slovo v Mar 14,33 preložené ako úzkosť (ademoneo) vyjadruje veľmi jednoznačne úzkosť, rozrušenie a strach. Ježišov citový a fyzický stav dosahoval nové a nepoznané hĺbky nepokoja a neistoty. Zdalo sa, že pokoj, ktorý bol preňho charakteristický, sa vytrácal. Jeho miesto vyplnil strach, chvenie a úzkosť. Všimni si, že to všetko na Ježiša „doľahlo“, keď prišiel do Getsemane. Tento citový zmätok sa ešte prehlboval.

Biblia neuvádza konkrétny dôvod tohto Ježišovho stavu. Na základe posolstva Novej zmluvy dochádzame k záveru, že išlo o dôsledok toho, že niesol hriech sveta, nie strachu z toho, čo mu urobia ľudia.

„Moja duša je veľmi smutná – až na smrť.“ (Mar 14,34) Takýmto spôsobom sám Ježiš opísal učeníkom, ako sa cíti. „Moja duša“ – mohli by sme preložiť aj „ja sám“, čo znamená, že táto skúsenosť sa dotýkala celej jeho bytosti. Výraz „smutná až na smrť“ je preklad gréckeho slova (perilupos), ktoré zvyčajne označuje intenzívny a hlboký smútok, žiaľ alebo utrpenie. V tomto konkrétnom prípade obrovská intenzita zármutku priviedla Ježiša k hraniciam druhej smrti. Už začínal trpieť údel, ktorý sme mali znášať my.

? Uvedom si, že toto utrpenie si mal znášať ty, nie Ježiš. Aký máš z toho pocit? Ako by to malo ovplyvniť tvoj život?

KALICH — DOBROVOĽNÉ PODRIADENIE SA

- ?** Prečítaj si Ježišovu modlitbu v Getsemane. (Mat 26,39-42; Mar 14,35.36; Luk 22,40-44) Čo tvorí jej podstatu? Aký dôležitý prvok je v nej zvýraznený, pokiaľ ide o Ježišov postoj k tomu, čo ho čaká?

V záhrade Getsemane Ježiš použil metaforu kalicha, aby nám pomohol pochopiť, čo cíti a prežíva. Kalich sa v Biblii používa na označenie požehnania prijatého od Pána (Ž 16,5; 23,5) alebo spasenia, ktoré nám ponúka. (Ž 116,13) Oveľa častejšie sa však vzťahuje na Boží súd proti hriechu a hriešnikom. (Ž 75,8) V takomto kalichu alebo pohári je víno Božieho hnevu proti jeho nepriateľom, jeho oprávnený hnev. (Jer 25,15.16) Práve na takýto kalich Ježiš myslí, keď prosí Otca, aby ho od neho vzal, ak je to možné. (Mat 26,39; Mar 14,36) Prežíva osamelosť – opustili ho učeníci, a mohlo by sa zdať, že aj Boh. Túžil po spoločenstve a podpore učeníkov, ale to sa mu nedostalo. A teraz, keď zostal odkázaný sám na seba, prosí Otca, aby ho neopustil. Odpoveď, ktorú dostal z temnoty Božieho mlčania, znela: „Neexistuje iná možnosť ako zachrániť ľudské pokolenie.“ Ježiš sa ako človek dobrovoľne stotožnil s večným plánom záchrany človeka, ktorý bol pripravený od stvorenia sveta.

- ?** Keď k nemu prišli vojaci, aby ho zajali, Peter sa snažil chrániť ho. Čo nám Ježišova odpoveď Petrovi prezrádza o jeho ochote trpieť za nás? Ján 18,11

Ježiš prišiel na túto planétu, aby zomrel. „Lebo ani Syn človeka neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby sám slúžil a dal svoj život ako výkupné za mnohých.“ (Mar 10,45) Boh samozrejme nemôže zomrieť, ale aby mohol vziať náš hriech a jeho odplatu, stal sa človekom, stvorením. Vieme, že stvorenie nemá v sebe život, preto zomiera. V Getsemane bol Ježiš pripravený zomrieť, vzdať sa svojho života v záujme nehodných hriešnikov.

- ?** Kedy naposledy si dobrovoľne znášal príkorie len kvôli niekomu inému bez toho, aby si niečo z toho sám získal? Naozaj si z toho nič nezískal? Čo ti to hovorí o tebe? Čo ti tvoja odpoveď prezrádza o Ježišovi?

TMA — VYDANÝ NEPRIATEĽOVI

V Getsemane a udalostiach, ktoré predchádzali krížu, Ježiš čelil silám zla ako nikdy predtým. Zápas so satanskými silami dosiahol neopísateľné rozmery. Spasiteľ bol skúšaný až do špiku kostí, do hĺbky svojej duše.

K potupe a ponížovaniu, ktoré musel znášať, patrilo aj to, že bol „vydaný do rúk hriešnikov“. (Mat 26,45) Grécke sloveso „paradidomi“ (vydať) je použité niekoľkokrát. Chce vyjadriť, čo sa stane Ježišovi. Kontext naznačuje, že Judáš je človek, ktorý ho zradí. Práve týmto dobrovoľným, ale podlým rozhodnutím Judáša sa záhadne naplnil Boží plán. Bol to Boh, kto ho vydal za naše priestupky. (Rim 4,25) Ale aj Kristus sa vzdal sám seba kvôli nám, ako to čítame v Gal 2,20 a Ef 5,2. Sú to jasné odkazy na jeho obeťnú smrť na kríži. Podľa Mat 26,45.46 bol Ježiš vydaný do rúk hriešnikov. Toto sloveso vyjadruje myšlienku prenosu vlastníctva z jedného človeka na iného. „Božie svetlo sa mu už strácalo z dohľadu a prechádzal do rúk síl temnosti.“ (E. G. Whiteová v Bible Echo and Signs of the Times, 1. 8. 1892) Odteraz už bude úplne vydaný do rúk hriešnikov, to znamená do rúk síl zla. Preňho to bola hodina, keď zavládne „moc tmy“ (Luk 22,53), keď bude úplne odlúčený od Otcovej lásky. Kristus sa sám vydal do kráľovstva temnoty, pretože práve tam raz a navždy porazí zlo. Ako Boh v ľudskom tele zvíťazil nad kráľovstvom satana.

❓ Čo hovorí Ježiš o svojom víťazstve nad silami temnosti? Luk 11,20-22

Lukáš hovorí, že Ježiš stál pred hodinou a mocou tmy. (Luk 22,53) Pavol dodáva, že Boh „nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna, v ktorom máme vykúpenie a odpustenie hriechov“. (Kol 1,13.14) Kristus šiel do kráľovstva tmy a okúsil, čo sme mali okúsiť my. Urobil to preto, aby nás vyslobodil z moci satana. (Sk 26,18) „Odzbrojil a verejne odhalil kniežatstvá a mocnosti a cez Krista nad nimi zvíťazil.“ (Kol 2,15)

❓ Môže nás vedomie, že Kristus zvíťazil nad silami zla, povzbudiť v našich každodenných zápasoch? Čo pre nás znamená jeho víťazstvo? Môžeme z neho niečo prijať do svojho života?

VÝKRIK — SKÚMANIE TAJOMSTVA

Na kríži Ježiš veľmi trpel. Ale rovnako trpel aj Otec. Boh bol v Kristovi, z čoho vyplýva, že Všemohúci Boh trpel so svojím Synom. Mohli by sme dokonca povedať, že sám Boh bol ukrižovaný s Kristom, pretože Kristus bol jedno s Otcom. Aké utrpenie Božstvo prežívalo, že Ježiš vykrikol: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“ (Mat 27,46)

❓ Ako rozumieš tomuto Ježišovmu výkriku?

Na kríži Boh prežíval niečo, čo nikdy predtým neokúsil – odplatu za hriech. „Bolo to nutné, pretože strašná temnota doľahla na jeho dušu preto, že od neho ustúpila Otcova láska a priazeň – lebo sa postavil na miesto hriešnika... Ten spravodlivý musí niesť odsúdenie a Boží hnev, ale nie z pomstychtivosti. Božie srdce cítilo obrovský zármutok, keď jeho nevinný Syn niesol odplatu za hriech. Podobné odlúčenie už nenastane nikdy viac, nikdy na večné veky.“ (E. G. Whiteová v 7BC 924)

Tento citát naznačuje, že:

1. Otec stiahol svoju lásku od Syna nie preto, že ho prestal milovať, ale preto, že Ježiš zomieral namiesto nás. Nebol k dispozícii nikto, kto by sprostredkoval Božiu lásku jeho Synovi!
2. Keď Syn zomieral za hriechy sveta, v Otcovom srdci nebolo stopy po túžbe pomstiť sa. Netešil sa zo smrti Syna, ale trpel s ním.
3. Trest, ktorý Boh znášal za naše hriechy, bolo „odlúčenie, oddelenie od Boha“. Ellen Whiteová nám pomáha preniknúť do tajomstva vzťahu medzi Otcom, Synom a Svätým Duchom, keď hovorí, čo Božstvo prežívalo, keď bol Ježiš na kríži. To, čo malo zostať spojené, bolo rozdelené, roztrhnuté.

Prostredníctvom Kristovej obete prevzalo Božstvo zodpovednosť za hriechy sveta. Ba čo viac, trpelo a znášalo dôsledky týchto hriechov. Mohlo to byť tak, že Božstvo, ktoré nemôže zomrieť, zvláštnym spôsobom a v plnej miere prežívalo ťarchu večnej smrti padlého ľudstva v dôsledku toho, že Syn bol dočasne vylúčený z jednoty Božstva a odlúčený od Boha? Plán spasenia a zmierenie spôsobilo v Trojici na chvíľu rozdelenie a odlúčenie. Táto skúsenosť nesmiernej „bolesti“ Božstva sa odohrala len raz a už nikdy sa nezopakuje.

To je cena zaplatená za našu záchranu.

JE DOKONANÉ — OD SMRTI K ŽIVOTU

? Čo sa odohrávalo tesne pred Ježišovou smrťou? Čo mal na mysli, keď povedal: Je dokonané? Čo bolo dokonané? Ján 19,28-30

Aj keď nepriateľ spasenia v spolupráci s niektorými ľuďmi zorganizoval Kristovu smrť, v rozhodujúcom okamihu Ježiš dobrovoľne odovzdal svoj život Otcovi: „Naklonil hlavu a odovzdal ducha.“ (Ján 19,30) Použitý jazyk naznačuje, že zaspal v dôvere v Otcovu dobrotu, zhovievavosť a lásku. Svojim učeníkom povedal: „Dávam svoj život, aby som ho opäť prijal. Nik mi ho neberie, ja ho dávam sám od seba.“ (Ján 10,17.18) Teraz, keď nastala pravá chvíľa, urobil to.

„Je dokonané“ znamená, že raz a navždy bola prinesená dokonalá zmierujúca obeť a že vďaka nej sa nebo a zem znovu spojili. Plán spasenia bol teraz v poslušnej smrti Božieho Syna na kríži naplno zjavený celému vesmíru. Boh sa postaral o obeť a jej zmierujúca moc je teraz k dispozícii každej ľudskej bytosti, ktorá vzhliadne ku krížu ako k jedinej ceste spasenia. Starozmluvný obetný systém sa skončil. Vo chvíli, keď Ježiš zomrel, opona v chráme sa roztrhla zhora až nadol (Mat 27,51; Mar 15,38), čo znamená, že odtiaľ bude Boh prítomný a nám prístupný v obeti a osobe svojho milovaného Syna.

„Je dokonané“ bol výkrik víťazstva. Prišiel, aby porazil satana. Dosiahol to v slabosti ľudského tela a v smrteľnom zápase. (Žid 2,14) O konečnom zničení satana a jeho anjelov sa rozhodlo na kríži.

Toto víťazstvo sa stalo zjavné a bolo spečatené Ježišovým vzkriesením, keď sily zla nemohli udržať Božieho Syna v hrobe. V to slávne nedeľné ráno sa naplnili Ježišove slová: „Mám moc dať ho a mám moc zasa ho prijať. Taký príkaz som dostal od svojho Otca.“ (Ján 10,18) Ježiš o sebe hovorí, že je „živý; bol som mŕtvy a hľa, žijem na veky vekov a mám kľúče smrti a podsvetia.“ (Zj 1,18)

? Akú nádej nám dáva to, že Ježiš dokonal svoje dielo na kríži? Čo nám to hovorí o našej závislosti od neho a od toho, čo pre nás urobil? Ako by sa to malo odraziť v našom živote a správaní?

ODPORÚČANÉ ŠTÚDIUM

„Človek nebol stvorený niesť hriech a nikdy neokúsi hrôzu klatby hriechu, akú niesol Spasiteľ. Nijaký žiaľ a utrpenie nemôžeme porovnať s utrpením Toho, na ktorého dopadol Boží hnev svojou zdrvujúcou silou. Ľudská prirodzenosť môže zniesť len obmedzené množstvo skúšok a utrpenia. To smrteľné môže vydržať len obmedzenú mieru – a človek podľahne. Kristus však mal väčšiu schopnosť niesť utrpenie, pretože ľudská prirodzenosť sa spojila s božskou. Tak mohol Kristus niesť utrpenie, ktoré bolo následkom hriechov strateného sveta. Agónia, akú Kristus prežíval, rozširuje a prehľbuje naše chápanie povahy hriechu a odplaty, aká čaká tých, ktorí zotrvávajú v hriechu. Mzdou hriechu je smrť, ale Božím darom kajúcemu a dôverujúcemu hriešnikovi je večný život v Ježišovi Kristovi.“ (E. G. Whiteová v 5BC 1103)

NÁMETY NA UVAŽOVANIE

1. Pozorne si prečítajte uvedený citát. Nikto z nás, smrteľných bytostí, netrpel a ne-prežíval taký zápas, ako Boží Syn na kríži. Čo nám to hovorí o cene hriechu a našej slobody? Kristovo utrpenie bolo väčšie, než by sme vedeli zniesť. Ako nám táto myšlienka pomáha pochopiť problém existencie utrpenia vo svete, ktorý stvoril milujúci Boh? Môžeme čerpať útechu z toho, že Boh trpel vinou hriechu viac než ktokoľvek z nás?
2. V stredu sme hovorili o chvíľkovom odlúčení Božstva. Ako nám to pomáha pochopiť hĺbku zmierenia? V akom zmysle bola táto skúsenosť Trojice „trestom“ za náš hriech?
3. Čo znamená nesebecky sa rozdávať iným? Aké príklady tohto princípu môžeš uviesť z každodenného života? Akým spôsobom môžeme ako cirkev i jednotlivci prejavovať takéto dávanie?

ZHRNUTIE

Na kríži Ježiš prežíval plnosť večného odlúčenia hriešnika od Boha. Boh sám bol v Kristovi, keď platil mzdu za hriech, čím zmieril naše hriechy.